

“Giải pháp đẩy mạnh phân luồng học sinh sau tốt nghiệp THCS”

"Khảo sát kinh nghiệm phân luồng giáo dục của 11 quốc gia có nền giáo dục tiên tiến trên thế giới của Tổ chức Hợp tác và Phát triển Kinh tế (OECD) năm 2015 cũng cho thấy: có đến 8/11 nước được khảo sát thực hiện phân luồng sau THCS, 2/11 nước được khảo sát thực hiện phân luồng sau tiểu học và chỉ có 1/11 nước được khảo sát thực hiện phân luồng sau trung học phổ thông (THPT). Điều này chứng tỏ thêm rằng, phân luồng học sinh sau THCS đang là xu hướng chung của các nền giáo dục tiên tiến trên thế giới" - GS Đinh Xuân Khoa.

Hơn nữa theo các chuyên gia, việc không phân luồng được học sinh sau mỗi bậc học trung học là một sự lãng phí và sẽ gia tăng gánh nặng lao động không được đào tạo cho xã hội. Hệ quả trước mắt của tình trạng đa số chỉ đi theo một luồng duy nhất lên bậc học cao hơn là làm kỳ thi tuyển sinh đầu cấp THPT càng ngày càng căng thẳng, gắt gao. Sức ép tâm lý đối với các bậc phụ huynh, học sinh và toàn xã hội phải chạy đua để vào lớp 10 sẽ càng tăng gây tổn kém, lãng phí và những hiện tượng tiêu cực trong xã hội như dạy thêm, học thêm tràn lan, gian lận thi cử... Mặt khác, sự cố gắng quá sức của một bộ phận không nhỏ những học sinh nhằm luồng còn kéo tụt mặt bằng chất lượng giáo dục ở những bậc học cao, tạo ra những sản phẩm kém chất lượng, trình độ, năng lực thật không xứng với bằng cấp. Về lâu dài, ở tầm vĩ mô, không phân luồng được sẽ làm mất cân đối cơ cấu đào tạo, dẫn đến mất cân đối nguồn nhân lực, cơ cấu trình độ lao động.

Ngoài nguyên nhân là do tâm lý “Trọng thầy kinh thợ”, công tác hướng nghiệp, phân luồng học sinh sau THCS còn gặp vô số rào cản khác. Chính những rào cản này làm một chủ trương đúng của ngành khó có thể triển khai thắng lợi trong thực tiễn, trong khi thị trường lao động đang “khát thợ hơn thầy”.

Xuất phát từ những vấn đề trên, việc phân luồng học sinh sau THCS là nhiệm vụ hết sức cần thiết vừa đáp ứng yêu cầu trước mắt, vừa mang

“Giải pháp đẩy mạnh phân luồng học sinh sau tốt nghiệp THCS”

tính chiến lược lâu dài. Đồng thời là một cán bộ quản lý của trường THCS, nên tôi tâm đắc và chọn nghiên cứu đề tài **“Giải pháp đẩy mạnh phân luồng học sinh sau tốt nghiệp THCS”** một mặt để tham gia tích cực vào thực hiện giải pháp của ngành giáo dục. Mặt khác, đây cũng là cơ hội giúp tôi nhận thức được tầm qua trọng của việc hướng nghiệp cho học sinh của trường mình và có các biện pháp khả thi để đẩy mạnh phân luồng học sinh của trường đáp ứng yêu cầu của Bộ GD&ĐT.

II. Mục đích nghiên cứu:

Tìm ra những biện pháp khả thi để hướng nghiệp cho học sinh, góp phần đẩy mạnh việc phân luồng cho học sinh của đơn vị.

III. Đối tượng nghiên cứu:

Giáo viên, phụ huynh học sinh và học sinh của nhà trường trong quá trình thực hiện phân luồng cho học sinh lớp 9.

IV. Nhiệm vụ nghiên cứu:

- Khái quát những vấn đề lý thuyết về phân luồng học sinh sau THCS.
- Tìm hiểu và đánh giá thực trạng phân luồng học sinh lớp 9 trường THCS
- Đề xuất một số giải pháp nhằm đẩy mạnh phân luồng học sinh sau THCS.

V. Phạm vi nghiên cứu:

Đề tài phản ánh kết quả nghiên cứu trong phạm vi công tác và việc phân luồng học sinh trong năm học 2018- 2019 để đề xuất giải pháp cho những năm học tiếp theo.

VI. Phương pháp nghiên cứu:

Để thực hiện đề tài, tôi đã sử dụng một số phương pháp chủ yếu sau:

1. Phương pháp nghiên cứu lý thuyết:

Nghiên cứu các vấn đề lý thuyết có liên quan đến việc phân luồng học sinh sau THPT. Nghiên cứu các văn kiện, chỉ thị, nghị quyết của Đảng và Nhà nước, các tài liệu và sách báo có liên quan.

2. Phương pháp điều tra:

Trung cầu ý kiến kết hợp phỏng vấn để đánh giá thực trạng về phân luồng học sinh THPT

3. Phương pháp nghiên cứu sản phẩm:

Nghiên cứu các sản phẩm của ngành giáo dục và của trường về chủ trương, giải pháp phân luồng học sinh sau THPT.

4. Phương pháp tổng kết kinh nghiệm:

Tổng kết kinh nghiệm qua quá trình thực hiện phân luồng học sinh THPT.

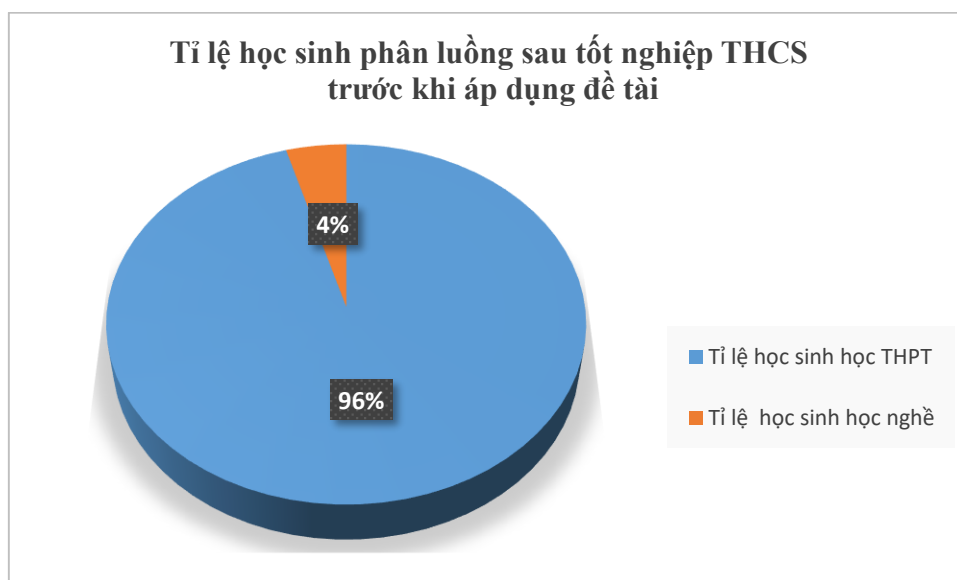
PHẦN II: NỘI DUNG ĐỀ TÀI

I. KHẢO SÁT THỰC TẾ:

Thực trạng trước khi nghiên cứu và áp dụng đề tài:

1. Đánh giá về việc phân luồng học sinh của đơn vị nơi công tác các năm học 2016 – 2017 và 2017 – 2018

- Luồng học sinh sau tốt nghiệp THCS lên THPT những năm qua của trường chiếm tỉ lệ cao. Số liệu học sinh tốt nghiệp THCS trung bình qua các năm là 100%. Trong đó vào THPT trung bình chiếm tỉ lệ khoảng 96 %.
- Luồng vào GDDN: Hiện nay trong huyện có trường Cao đẳng Giao Thông Vận Tải và Trung tâm Giáo Dục Thường Xuyên vừa thực hiện chức năng GDTX, vừa GDNN cho học sinh. Phần lớn để dạy nghề cho học sinh THPT. Trong những năm qua các nhà trường này đều tuyển sinh học sinh tốt nghiệp THCS nhưng số lượng không đủ
Trên thực tế luồng học sinh sau THCS của nhà trường vào học nghề không đáng kể mỗi năm chỉ khoảng 2 đến 3 em chiếm khoảng 4% .

BIỂU ĐỒ BIỂU THỊ PHÂN LUỒNG HỌC SINH SAU THCS CỦA TRƯỜNG

“Giải pháp đẩy mạnh phân luồng học sinh sau tốt nghiệp THCS”

2. Những điều kiện khách quan và chủ quan đã tác động đến việc phân luồng học sinh sau THCS của trường:

- Do nguyện vọng của nói chung của người dân là muốn học để “làm thầy” không thích “làm thợ”. Đa số các gia đình có con đi học đều muốn cho con mình học tiếp lên các bậc học tiếp theo. Hầu hết các học sinh sau khi học hết THCS đều muốn học tiếp THPT rồi vào bậc Đại học, coi Đại học là con đường tươi sáng nhất để lập thân, lập nghiệp.

Khi làm hồ sơ thi tuyển vào lớp 10, giáo viên chủ nhiệm của lớp 9 của nhà trường tư vấn cho một số em học sinh khó có khả năng thi đỗ vào THPT Công lập có thể đi học một số nghề theo sở thích và năng khiếu, nhưng khi về nhà thì Bố Mẹ không đồng ý. Thậm chí có gia đình đến nhà trường trách giáo viên và nhà trường không nên tư vấn cho học sinh như vậy.

-Xã hội và gia đình người học chưa được giáo dục đầy đủ về vai trò của việc phân luồng học sinh nhất là nguồn nhân lực đối với sự phát triển cá nhân và sự hưng thịnh của đất nước. Nhiều chế độ chính sách, nhiều cách đối xử xem thường những người có bằng cấp thấp.

- Thị trường lao động trong nước chưa sôi động, thị trường lao động nước ngoài khai thác chưa hiệu quả. Vì trong thực tế nếu không học lên, khó có việc làm trong xã hội. Đa số học sinh sau khi tốt nghiệp THCS không muốn vào luồng TCCN và dạy nghề vì sau khi ra trường không tìm được hoặc khó tìm được việc làm, nếu có thì thu nhập thấp. Khả năng phát triển khó.

- Chênh lệch giữa lương thầy và thợ ở một số ngành nghề còn cao

- Sự phân công ngành nghề trong xã hội chưa tuân theo một tỉ lệ cơ cấu hợp lý . Hệ thống đào tạo chưa đáp ứng được nhu cầu của xã hội.

“Giải pháp đẩy mạnh phân luồng học sinh sau tốt nghiệp THCS”

**Ông Nguyễn Mạnh Hùng,
Hiệu trưởng Trường
ĐH Nguyễn Tất Thành TPHCM**

“Chúng ta chưa có chiến lược cụ thể về đào tạo và quản lý nguồn nhân lực phù hợp với nhu cầu thị trường, nhu cầu của nền kinh tế. Trong khi cơ cấu đào tạo của các nước hiện nay là 1 cử nhân - 4 trung học chuyên nghiệp - 10 công nhân kỹ thuật (CNKT) thì tỉ lệ tương ứng ở VN là 1 - 1,16 - 0,95. Hệ quả là sinh viên ĐH ngày càng nhiều, trong khi CNKT không tăng, dẫn đến tình trạng thừa thầy, thiếu thợ tái diễn.”

Là một trường thuộc vùng nông thôn, đa số lao động là nông nghiệp nên chưa nhận thức sâu sắc về nghề nghiệp thì việc phân luồng học sinh sau khi tốt nghiệp THCS vào các cơ sở dạy nghề, TCCN, GDTX để đào tạo cơ cấu đội ngũ hợp lý tạo ra nguồn nhân lực cho quá trình phát triển kinh tế xã hội của Xã nhà của Huyện nhà là rất cần thiết.

3. Công tác chỉ đạo, quản lý việc thực hiện phân luồng sau THCS của BGH và giáo viên:

3.1- Thuận lợi:

Trước hết, đó chính là sự chỉ đạo của ngành giáo dục trong việc thực hiện giáo dục hướng nghiệp cho học sinh lớp 9. Đây cũng là bước đầu để thực hiện phân luồng học sinh sau THCS. Hoạt động HNGD được thực hiện cho học sinh lớp 9 mỗi tháng một tiết.

BGH nhà trường phân công giáo viên chủ nhiệm lớp 9 có nhiều kinh nghiệm để giảng dạy hướng nghiệp. Đặc biệt chú trọng đến tiết dạy hướng nghiệp của

“Giải pháp đẩy mạnh phân luồng học sinh sau tốt nghiệp THCS”

giáo viên. Thường xuyên quan tâm theo dõi việc thực hiện chương trình cũng như giáo án của tiết dạy hướng nghiệp.

Giáo viên chuẩn bị tiết dạy chu đáo để thực hiện tiết dạy hướng nghiệp cho học sinh. Có sự đầu tư đúng mức trong quá trình soạn giảng cũng như tìm hiểu kỹ về các ngành nghề phù hợp cho các em học sinh lớp 9 nhằm hướng các em sau cấp học THCS.

3.2 – Khó khăn:

-Số tiết hoạt động GDHN cho học sinh lớp 9 còn ít, mặt khác giáo viên còn thiếu chuyên nghiệp trong công tác tư vấn hướng nghiệp, chưa am hiểu về tâm lý học nghề nghiệp, thông tin thị trường lao động, am hiểu về ngành nghề xã hội, kinh tế học lao động. Giáo viên dạy không chuyên và kiêm nhiệm.

-Các trường dạy nghề và trung tâm GDTX chưa có các chương trình tư vấn tuyển sinh hiệu quả.

- Bên cạnh đó khả năng diễn đạt một chủ trương đúng đắn từ cơ sở cũng còn hạn chế. Vì thế quản lý và giáo viên tích cực thực hiện chủ trương phân luồng nhưng do hạn chế trong nhận thức và triển khai dẫn đến phản ứng ngược. Ngoài ra, do kinh phí còn hạn chế nên không thể tổ chức cho học sinh đi tham quan một số cơ sở sản xuất trong và ngoài huyện. Từ đó, học sinh không thể hình thành thế giới quan nghề nghiệp trong tương lai.

4. Những vấn đề cấp thiết cần phải phân luồng học sinh sau THCS:

- Một là học THCS, với tuổi đời 14, 15 với chương trình đã học (Tiểu học, THCS) đã có trình độ tương đối đủ để học nghề sơ cấp hoặc trung cấp nhằm đào tạo công nhân, lao động kỹ thuật nhất định, đáp ứng yêu cầu lao động xã hội trong tỉ lệ cơ cấu kỹ sư – cán bộ kỹ thuật trung cấp – công nhân có kỹ thuật, phục vụ yêu cầu sản xuất phát triển kinh tế - xã hội.

- Hai là, giảm bớt tỉ lệ học sinh THCS học lên THPT vì một phần không nhỏ trình độ học vấn của các em yếu, theo học THPT khá vất vả.

“Giải pháp đẩy mạnh phân luồng học sinh sau tốt nghiệp THCS”

- Ba là, giảm bớt tỉ lệ học sinh thi tuyển vào CĐ, ĐH với thực chất số lượng thì nhiều, chất lượng yếu hoặc rất yếu, tốn tiền của gia đình và xã hội.

- Bốn là lãng phí lớn một tỉ lệ học sinh đã qua cấp THPT về học văn, nay không đỗ vào tuyển sinh đại học quay sang học trung cấp, riêng về kiến thức văn hóa học lại một phần chương trình THPT ở các trường Trung cấp. Do đó, phát sinh tâm lý tự ti trong số học sinh dự thi Đại học nay phải học Trung cấp. Làm lãng phí thời gian học của học sinh quá lớn, từ đó lãng phí tiền gia đình học sinh và xã hội.

II. NỘI DUNG VÀ CÁC BIỆN PHÁP THỰC HIỆN:

Chương I. Những vấn đề lý thuyết về phân luồng học sinh sau THCS:

1. Phân luồng trong giáo dục là gì?

1.1- Khái niệm:

Phân luồng học sinh sau THCS là việc lựa chọn sắp xếp mang tính xã hội để học sinh sau khi tốt nghiệp tiếp tục được đào tạo theo những khuynh hướng và ngành học khác nhau phù hợp với nguyện vọng, năng lực học sinh và nhu cầu xã hội hoặc tham gia lao động sản xuất.

Học sinh sau khi tốt nghiệp THCS được phân chia theo bốn luồng khác nhau đó là: giáo dục phổ thông (luồng chính); giáo dục thường xuyên, giáo dục nghề nghiệp và tham gia lao động sản xuất (các luồng phụ).

Xu thế hiện nay cần giảm luồng chính đến một tỉ lệ phù hợp, tăng tỉ lệ các luồng phụ một cách cần thiết trong đó luồng lao động sản xuất giảm thiểu càng nhiều càng tốt.

1.2- Bản chất:

Phân luồng là sự phân hóa theo nhóm lớn đối với học sinh sau tốt nghiệp THCS. Đó là những nhóm học sinh có cùng định hướng, cùng nguyện vọng sau THCS

1.3- Mục tiêu:

Phân luồng học sinh sau THCS là nhằm phát huy năng lực của người học tốt nhất theo khả năng, hoàn cảnh, điều kiện mà họ có được.

2. Tại sao phải phân luồng học sinh sau THCS?

Trước hết ta phải hiểu phân hóa và phân luồng

Phân hóa trong giáo dục là xu hướng tất yếu trong việc phát triển năng lực, hình thành nhân cách của học sinh sau một quá trình giáo dục rèn luyện. Thật vậy, trong giáo dục phổ thông, sau mỗi lớp học, cấp học sự phân hóa sẽ chia học sinh thành những nhóm khác nhau về học lực, về sở thích, nguyện vọng, xu hướng nghề nghiệp. Nhiệm vụ của giáo dục là làm sao đáp ứng tốt

“Giải pháp đẩy mạnh phân luồng học sinh sau tốt nghiệp THCS”

nhất các yêu cầu khách quan đó. Dạy học phân hóa, thực hiện phân ban và phân luồng học sinh là những cách thức để giải quyết vấn đề.

Tuy nhiên phân luồng khác với phân hóa. Đối với học sinh sau THCS, phân hóa giúp cho phân luồng được đa dạng và cụ thể hơn. Phân luồng và phân ban là các giải pháp thực hiện dạy học phân hóa. Trong mỗi luồng có sự phân hóa theo luồng ví dụ trong luồng THPT có trường THPT chuyên, trường không chuyên, các trường năng khiếu khác nhau có sự phân hóa nhỏ hơn (theo nhóm môn hoặc theo môn tự chọn) như các ban KHTN, KHXH.... Trong GDNN có trường TCCN, trung cấp nghề, sơ cấp nghề với nhiều ngành và hàng trăm nghề đào tạo khác nhau. Trong GDTX có hình thức học tập trung, vừa học vừa làm, học theo lớp phổ cập, Cuối cấp tiểu học sự phân hóa chưa dẫn đến phải phân luồng. Cuối cấp THCS học sinh chuẩn bị bước vào tuổi vị thành niên, tuổi lao động cho nên sự phân hóa trong học sinh cũng đa dạng và đủ lớn để phải tiến hành phân luồng sau THCS. Đó là nguyện vọng đông đảo của một bộ phận đông đảo học sinh, là yêu cầu cần thiết của xã hội.

Như vậy, phân luồng học sinh sau THCS cũng là yêu cầu khách quan. Yếu tố khách quan trong phân luồng học sinh sau THCS là do tính tất yếu của xu hướng phân hóa trong giáo dục quy định.

3. Phân luồng học sinh sau THCS có làm sứt mẻ, triệt tiêu các cơ hội học tập của học sinh sau THCS không?

Phân luồng học sinh sau THCS là phân luồng sớm, tích cực nhằm giải quyết nhu cầu, nguyện vọng của người học và của xã hội. Khác với phân luồng học sinh sau THPT chỉ có luồng GDNN và tham gia lao động sản xuất, phân luồng học sinh sau THCS ngoài GDNN và tham gia lao động sản xuất thì người học còn có nguồn tiếp tục học văn phổ thông với mức độ phù hợp với trình độ, điều kiện của người học theo chương trình GDTX.

Ở nước ta, nếu thực hiện không tốt việc phân luồng học sinh sau THCS cũng có nghĩa là chúng ta vô tình xô đẩy một bộ phận đông đảo học sinh sau

“Giải pháp đẩy mạnh phân luồng học sinh sau tốt nghiệp THCS”

THCS yếu thế về học lực và hoàn cảnh, điều kiện gia đình không được tiếp tục học mà phải nghỉ học, tham gia lao động sản xuất mà trong tay không có nghề qua đào tạo. Phân luồng học sinh sau THCS cũng không phải là ép buộc học sinh sau THCS yếu thế về học lực và hoàn cảnh kinh tế về phía những phương thức học tập bất lợi mà tạo ra phương thức học phù hợp và cơ hội học tập có hiệu quả đáp ứng được nhu cầu nguyện vọng được học, nguyện vọng có nghề nghiệp của họ.

Thực hiện phân luồng học sinh sau THCS lành mạnh, đúng định hướng thông thoáng thực chất là nâng cao hiệu quả giáo dục và hiệu quả xã hội. Như vậy phân luồng học sinh sau THCS chẳng những không làm triệt tiêu các cơ hội học lên của học sinh mà còn đa dạng hóa phương thức học, luồng học cho người học, tạo điều kiện thích hợp cho nhiều người học và cho cả việc học lên cho học sinh. Nếu học sinh có nhu cầu nguyện vọng và năng lực thì việc học lên có nhiều cơ hội như học liên thông như học liên thông, liên kết, từ xa, vừa học vừa làm ...

Chương II. Một số giải pháp nhằm đẩy mạnh phân luồng học sinh sau THCS

1. Tăng cường công tác chỉ đạo về phân luồng học sinh:

- Thành lập Ban chỉ đạo công tác hướng nghiệp phân luồng cho học sinh, phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng thành viên, có kế hoạch cụ thể.
- Nghiên cứu các quy định, chính sách ưu đãi của nhà nước đối với người học nghề sau khi tốt nghiệp THCS để tuyên truyền đối với học sinh và phụ huynh học sinh.
- Liên kết với trường Cao đẳng nghề GTVT và Trung tâm GDTX để có kế hoạch tuyên truyền đến học sinh và phụ huynh học sinh từ đó đẩy mạnh công tác phân luồng.
- Phân công giáo viên dạy hướng nghiệp cho học sinh lớp 9 đồng thời BGH nhà trường cũng có những buổi tọa đàm, phỏng vấn học sinh lớp 9 về định hướng sau khi tốt nghiệp THCS.

“Giải pháp đẩy mạnh phân luồng học sinh sau tốt nghiệp THCS”

- Tập huấn, bồi dưỡng cho cán bộ quản lý, giáo viên trong trường về công tác hướng nghiệp, tư vấn hướng nghiệp, phương pháp dạy học tích hợp môn học với GDHN... nhằm nâng cao nhận thức và kỹ năng làm công tác GDHN cho giáo viên.

2. Tháo gỡ về mặt nhận thức, nâng cao nhận thức xã hội:

Chủ trương phân luồng học sinh sau THCS là rất đúng đắn, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực. Tuy nhiên khi áp dụng vào nhận thức tiền có những vấn đề, vướng mắc đặt ra, chúng ta cần thấy được những rào cản đó để tích cực tìm ra giải pháp khắc phục.

2.1- Tổ chức tuyên truyền tới phụ huynh học sinh:

Đầu tiên phải khắc phục rào cản lớn nhất là vấn đề nhận thức từ phụ huynh. Đừng quan niệm rằng cứ học hết cấp THCS phải vào bằng được THPT rồi phải học ĐH. Các em học sinh học yếu, trung bình, gia đình khó khăn có thể chọn con đường học nghề làm công nhân, song song sau đó học liên thông cũng có thể học đến Đại học. Phải nhìn thấy vấn đề là có nhiều con đường đi cho học sinh chứ không phải duy nhất là học phổ thông rồi học CĐ, ĐH...hãy chọn ngã rẽ phù hợp với năng lực bản thân. Tổ chức họp Phụ huynh học sinh tuyên truyền để phụ huynh biết được các chủ trương chính sách ưu đãi của Nhà nước đối với người học nghề sau THCS. Trong cuộc họp phụ huynh có mời thêm giáo viên hướng nghiệp của các trường dạy nghề

“Giải pháp đẩy mạnh phân luồng học sinh sau tốt nghiệp THCS”

Tổ chức họp PHHS lớp 9 để định hướng phân luồng cho học sinh

- Ngoài việc tổ chức họp Phụ huynh học sinh thì nhà trường còn liên kết với trường Cao đẳng GTVT tổ chức cho Phụ huynh thăm quan Trường Cao đẳng nghề GTVT.

Tổ chức cho PHHS lớp 9 tham quan trường dạy nghề

2.2- Tổ chức tuyên truyền tới học sinh:

Cần tăng cường công tác chỉ đạo, tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức xã hội về nghề nghiệp: chỉ đạo, tuyên truyền trong và ngoài nhà trường để giáo viên, các bậc phụ huynh và bản thân học sinh thấy rằng việc học lên là chính đáng

“Giải pháp đẩy mạnh phân luồng học sinh sau tốt nghiệp THCS”

nhưng đồng thời cũng cần xem xét đến năng lực cá nhân và hoàn cảnh gia đình để lựa chọn hướng đi cho phù hợp. Mặt khác, cũng cần cho học sinh thấy có nhiều con đường nhằm đạt được ước mơ đích thực của mình.

Tổ chức ngày hội hướng nghiệp cho học sinh

Trong việc tuyên truyền, giáo dục, cần cho các em thấy được lao động ở lĩnh vực nào cũng cần thiết, được kính trọng và được đãi ngộ xứng đáng nếu có tay nghề cao và làm việc hết mình. Các cơ hội học tập luôn có và sẽ đến với mọi người, học tập là công việc suốt đời, không ai có thể học một lần cho cả cuộc đời được. Từ nhận thức đúng đắn về nghề nghiệp, học sinh sẽ nhận thức được việc các em sau khi tốt nghiệp THCS đi vào các hướng khác nhau là bình thường và hợp lý.

“Giải pháp đẩy mạnh phân luồng học sinh sau tốt nghiệp THCS”

Tổ chức cho học sinh sinh tham quan trường Cao đẳng nghề GTVT

Bên cạnh đó để khắc phục vấn đề nhận thức từ phía phụ huynh, học sinh thì cần có sự đầu tư của Nhà nước. Thực tế học sinh mới 14, 15 tuổi học nghề ra sẽ làm gì? Con em họ còn non nhỏ, còn non nớt nên có yên tâm cho con học nghề rồi đi làm hay không, ... Nên phía nhà nước cần đầu tư nhiều loại hình trường nghề, trường nghề đúng nghĩa với nội dung chương trình đào tạo phù hợp, đáp ứng nhu cầu lao động vì hiện nay trung tâm dạy nghề còn thiếu giáo viên, trang thiết bị yếu thì ai mà theo học. Nếu nhà nước có đầu tư, trường nghề trang thiết bị đầy đủ, hiện đại, đội ngũ lành nghề, đào tạo theo nhu cầu xã hội thì người dân thấy và sẽ ủng hộ.

Nhận thức đúng đắn về nghề nghiệp, học sinh sẽ nhận thức được việc các em sau khi tốt nghiệp THCS đi vào các hướng khác nhau là bình thường và hợp lí.

3. Giải pháp về thực tiễn:

3.1- Tăng chế độ hỗ trợ, khuyến khích học sinh:

Hỗ trợ, tạo điều kiện thuận lợi ngay từ lúc học cho đến khi các em ra trường cũng được xem là biện pháp hiệu quả.

“Giải pháp đẩy mạnh phân luồng học sinh sau tốt nghiệp THCS”

Khuyến khích, hỗ trợ cho học sinh theo học trường nghề như: học sinh học nghề sẽ được hỗ trợ để học nghề tại các làng nghề, gia đình nghề nhân, hoặc các trường đào tạo nghề với các mức khác nhau. Từ đó giúp cho công tác phân luồng học sinh thật sự có hiệu quả hơn. Có chính sách khuyến khích hơn nữa cho người học nghề, thể hiện ở chế độ tuyển sinh, chế độ học bổng. Có thể đưa ra những tiêu chuẩn ưu tiên cho những học sinh có chứng chỉ đào tạo nghề được vay vốn sản xuất, học sinh tốt nghiệp THCS vào luồng đào tạo nghề được vay vốn và tham gia lao động tạo ra sản phẩm hàng hóa để trang trải cho một phần chi phí học tập.

Nhà nước có chương trình cụ thể hơn nữa để phát triển giáo dục nghề nghiệp, trong đó có cả quy hoạch, xây dựng trường, chế độ chính sách, nhất là lập ban chỉ đạo hướng nghiệp phân luồng học sinh các cấp từ trung ương tới địa phương.

UBND Thành phố lên danh sách các đơn vị, doanh nghiệp tham gia hướng nghiệp với vai trò mỗi doanh nghiệp là một đơn vị hướng nghiệp. Ngoài ra, học sinh THCS học nghề cần được ưu đãi hơn nữa và vận động xã hội xây dựng quỹ hỗ trợ cho người học nghề, hỗ trợ trường đào tạo nghề.

3.2- Tư vấn tuyển sinh cần phải hướng nhiều hơn nữa đến bậc giáo dục chuyên nghiệp:

Để việc phân luồng đạt hiệu quả cần có trách nhiệm của cả cộng đồng trong công tác tư vấn, hướng nghiệp cho học sinh. Trong đó đối với cơ sở đào tạo phải biết dự đoán trước nhu cầu của thị trường lao động và nguồn nhân lực, các trường cần luôn tạo sự hấp dẫn về ngành nghề, nội dung, chương trình đào tạo. Đào tạo phải gắn với doanh nghiệp phải mang tính thực tiễn cao. Công tác tư vấn tuyển sinh của các cơ sở đào tạo cần phải hướng nhiều hơn nữa đến bậc giáo dục chuyên nghiệp để giúp học sinh không chỉ biết mà hiểu rõ về ngành, nghề đào tạo.

Việc thực hiện tốt các giờ dạy hướng nghiệp và tổ chức tư vấn, hướng nghiệp cho học sinh một cách đầy đủ về nghề nghiệp là yếu tố quan trọng nhất. Trong đó nhà trường phải có trách nhiệm giới thiệu, hướng dẫn học sinh tìm hiểu, tham

“Giải pháp đẩy mạnh phân luồng học sinh sau tốt nghiệp THCS”

khảo nhiều kênh thông tin khác nhau về ngành, nghề đào tạo, nhu cầu nguồn nhân lực hiện tại và tương lai để học sinh có thêm thông tin chọn đúng ngành, nghề. Có như vậy chúng ta mới có được giải pháp bền vững và khả thi khi tư tưởng và định hướng của học sinh được “chớm” ngay từ khi các em bắt đầu suy nghĩ cho tương lai của mình.

Nhà trường THCS cần phối hợp với các trung tâm dạy nghề tổ chức các buổi sinh hoạt chuyên đề về hướng học, hướng nghiệp, với mục đích giúp các em đánh giá đúng năng lực bản thân để lựa chọn hướng đi đúng đắn. Điều đó sẽ giúp các em hiểu và ý thức hơn học vì tấm bằng hay vì công việc.

3.3- Tăng cường hướng nghiệp cho học sinh đồng thời đẩy mạnh hoạt động hướng nghiệp để phân luồng học sinh sau THCS:

Tăng cường GDHN cho học sinh lớp 9 để giúp các em hiểu rõ về khả năng của bản thân và điều kiện gia đình trong việc lựa chọn hướng đi sau tốt nghiệp THCS. Công tác phân luồng học sinh có nhiệm vụ cho các em thấy được mối quan hệ giữa nhận thức, ước mơ của học sinh với yêu cầu nghề nghiệp thông qua những hoạt động hướng nghiệp, qua phân tích kết quả học tập văn hóa, các môn kỹ thuật và chống chỉ định của nghề để có sự lựa chọn phù hợp. Bên cạnh giúp học sinh tự đánh giá khả năng học tập của bản thân, việc xét đến hoàn cảnh gia đình cũng rất cần thiết để chọn hướng đi cho phù hợp. Cần cho học sinh thấy được có nhiều con đường, nhiều cách để có thể đạt được ước mơ của mình

“Giải pháp đẩy mạnh phân luồng học sinh sau tốt nghiệp THCS”

Tổ chức ngoại khóa định hướng nghề nghiệp

Tổ chức cho học sinh tham quan các làng nghề

Ngoài ra tăng cường giáo dục hướng nghiệp còn giúp học sinh hiểu các hướng đi sau khi tốt nghiệp THCS. Cần giúp học sinh hiểu một cách đầy đủ và cụ thể về tất cả về các hướng đi sau khi các em tốt nghiệp THCS. Mỗi một hướng đi cần làm rõ các yêu cầu như sau: đối tượng lao động nghề nghiệp, mục

“Giải pháp đẩy mạnh phân luồng học sinh sau tốt nghiệp THPT”

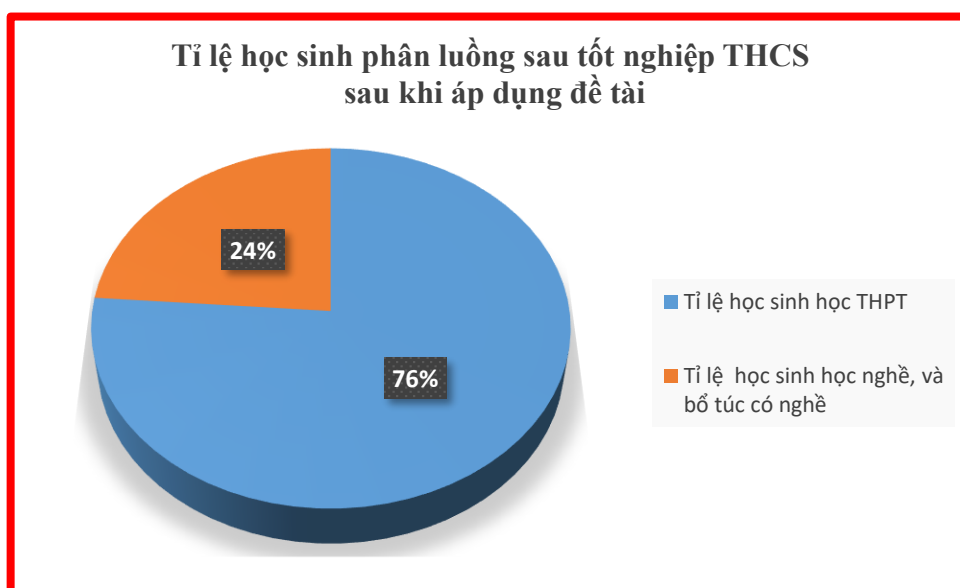
đích lao động của nghề; công cụ lao động của nghề và điều kiện lao động của nghề, ... Có như vậy mới có thể giúp được học sinh nhận thức và có một sự lựa chọn nghề đúng trên cơ sở đánh giá năng lực bản thân và các điều kiện khác.

4. Làm tốt chính sách sử dụng sau lao động:

Sở lao động thương binh và xã hội là đầu mối chỉ đạo của Phòng lao động và Thương binh xã hội là đầu mối liên hệ giữa Trung tâm học tập cộng đồng, Trung tâm GDTX và Trường TC, ... với các cơ sở sản xuất, các doanh nghiệp tạo đầu ra cho học viên khi đào tạo xong. Việc đào tạo tại các cơ sở sản xuất, các nhà máy xí nghiệp là giải pháp hữu hiệu việc phân luồng học sinh sau THPT.

“Giải pháp đẩy mạnh phân luồng học sinh sau tốt nghiệp THCS”

III- KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC – SO SÁNH ĐỐI CHỨNG

BIỂU ĐỒ BIỂU THỊ PHÂN LUỒNG HỌC SINH SAU THCS CỦA TRƯỜNG NĂM 2019

Qua biểu đồ trên ta thấy trong năm học vừa qua tỉ lệ học sinh đăng ký học nghề và bổ túc nghề tăng lên đáng kể so với những năm học trước từ 4% lên 24%.

Với sự chỉ đạo quyết liệt của cấp trên, cùng với sự vào cuộc quyết của BGH, giáo viên, sự kết hợp của các trường nghề về công tác tư vấn tuyên truyền đã mang lại hiệu quả cho công tác phân luồng sau THCS của nhà trường thành công tốt đẹp.

Phụ huynh học sinh cũng như học sinh có một cái nhìn đúng đắn hơn về chủ trương của Nhà nước, cũng như quan niệm về “Thầy và thợ” được thay đổi.

Nhìn chung, việc phân luồng học sinh trong năm học vừa qua của nhà trường thành công theo chủ trương của Nhà nước. Tuy nhiên những chuyển biến đó là chưa bền vững vì vẫn còn ẩn chứa nhiều yếu tố dao động. Vì vậy nhà trường vẫn cần đẩy mạnh hơn nữa công tác phân luồng trong những năm học tiếp theo.

IV- BÀI HỌC KINH NGHIỆM:

Việc phân luồng học sinh sau THPT sẽ tạo nền tảng quan trọng cho việc chuẩn bị nguồn nhân lực chất lượng cao đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội của đất nước nói chung và địa phương nói riêng. Phân luồng học sinh cần có định hướng của cơ quan nhà nước từ trung ương đến địa phương vừa phù hợp nhu cầu chung, vừa phù hợp nhu cầu kinh tế - xã hội và nhu cầu nguồn nhân lực từng vùng, miền.

Kinh nghiệm cho thấy, cần thực hiện đào tạo, bồi dưỡng dưỡng đội ngũ giáo viên hướng nghiệp trong trường phổ thông theo hướng chuẩn hóa, hạn chế số giáo viên làm công tác giáo dục hướng nghiệp không được đào tạo hoặc đào tạo không đúng chuyên ngành.

Khuyến khích các tổ chức cá nhân và doanh nghiệp thành lập các trung tâm đào tạo nghề, trường dạy nghề, trung cấp nghề.

Đổi mới chương trình giáo dục hướng nghiệp và giáo dục nghề phổ thông theo hướng nâng cao năng lực tự đánh giá và kỹ năng tìm kiếm thông tin về ngành nghề và nhu cầu thị trường lao động cho học sinh phổ thông.

PHẦN III. KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

I. KẾT LUẬN

Với góc độ là quản lý của một trường THCS tôi cho rằng không nên để tình trạng chậm phân luồng học sinh THCS kéo dài. Đây là vấn đề nhận thức về sự phát triển con người trong quan hệ với đào tạo và sử dụng lực lượng lao động sơ trung cấp cho phát triển kinh tế - xã hội. cần có kế hoạch phân luồng kịp thời để đạt được tỉ lệ phân luồng theo chính sách giáo dục của Nhà nước

Tóm lại, việc phân luồng học sinh sau THCS được thực hiện với những biện pháp tích cực, mục tiêu lành mạnh, tỉ lệ, số lượng ổn định, phát triển đúng hướng thì việc phân luồng học sinh sẽ đạt hiệu quả cao hơn.

Đề tài trên chỉ mang tính cá nhân. Tôi đã đúc kết được trong quá trình làm công tác quản lý trong những năm qua. Vì thế không tránh khỏi có những thiếu sót, rất mong sự góp ý nhiệt tình từ đồng nghiệp. Để tôi có thể học hỏi thêm kinh nghiệm.

II. KHUYẾN NGHỊ:

- Đối với nhà nước cần có chính sách ưu tiên hơn nữa đối với người học nghề sau THCS. Đồng thời cũng có chính sách giải quyết việc làm cho người lao động sau khi học xong Trung cấp nghề hoặc sơ cấp nghề.

- Đối với cấp trên cần có những biện pháp chỉ đạo kịp thời để công tác phân luồng đạt hiệu quả tốt hơn. Đầu tư thêm kinh phí cho công tác phân luồng học sinh. Tổ chức tập huấn cho giáo viên dạy hướng nghiệp trong các nhà trường.

- Các tổ chức xã hội cần tổ chức các hoạt động tuyên truyền để đẩy mạnh công tác hướng nghiệp cho học sinh sau THCS.

“Giải pháp đẩy mạnh phân luồng học sinh sau tốt nghiệp THCS”

- Các nhà trường cần có kế hoạch cụ thể để ông tác phân luồng đạt hiệu quả cao hơn.

- Các trường dạy nghề cần chủ động liên kết với các nhà trường nhằm đẩy mạnh công tác tuyên truyền và công tác tuyển sinh đối với học sinh sau khi tốt nghiệp THCS.

Tôi xin cam đoan đề tài này tôi thực hiện ở trường THCS, không sao chép của tổ chức hay cá nhân nào. Nếu sai tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm.

Xin chân thành cảm ơn

TÀI LIỆU THAM KHẢO

STT	Tên tài liệu
1	Chiến lược phát triển giáo dục 2011 – 2020 của Thủ tướng Chính phủ kí Quyết định số 711/TTg ngày 13/6/2012
2	Luật giáo dục số 38/2005/QH ngày 14/6/2005 của Quốc Hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam
3	Đặng Quốc Bảo, Quan điểm phát triển giáo dục trong điều kiện kinh tế thị trường, NXB chính trị Quốc gia
4	Phạm Minh Hạc, Giáo dục Việt Nam trước ngưỡng cửa thế kỷ 21, NXB Giáo dục Hà Nội
5	Thạc sĩ Phạm Văn Khanh, phân luồng học sinh sau THCS
6	Nguyễn Văn Lê, Một số vấn đề hướng nghiệp cho học sinh phổ thông, NXB Đại học Sư phạm Hà Nội
7	Dạy học ngày nay, Tạp chí trung ương Hội khuyến học Việt Nam
8	Nguồn internet

**Ý KIẾN NHẬN XÉT ĐÁNH GIÁ VÀ XẾP LOẠI
CỦA HỘI ĐỒNG KHOA HỌC CƠ SỞ**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

....., ngày..... tháng năm

Chủ tịch hội đồng

**Ý KIẾN, ĐÁNH GIÁ VÀ XẾP LOẠI CỦA HỘI ĐỒNG KHOA
NGÀNH GIÁO DỤC ĐÀO TẠO HUYỆN**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ba Vì, ngày..... tháng..... năm

Chủ tịch hội đồng

